

Regeringens proposition 1990/91:7 om ändring i försäkringsrörelselagen

---

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 23 augusti 1990.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Erik Åsbrink

Propositionens huvudsakliga innehåll

Ett försäkringsbolag kan, efter en lagändring som trädde i kraft den 1 februari i år, använda sina egna fastigheter och tomträtter upp till en viss del av marknadsvärdet för att täcka försäkringstekniska skulder för livförsäkringar. Den bestämmelse i försäkringsrörelselagen (1982:713) som närmare reglerar till vilken del dessa tillgångar får utnyttjas för detta ändamål utformades emellertid på ett sådant sätt att vissa fastigheter och tomträtter inte omfattas av regeln. Som exempel på sådana fastigheter kan nämnas hotell och idrottsanläggningar. I propositionen föreslås att försäkringsinspektionen i varje särskilt fall skall bedöma till vilket värde dessa tillgångar får redovisas vid täckande av försäkringstekniska skulder.

Lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 9 a § försäkringsrörelselagen (1982:713) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 kap.

9 a §¹

De tillgångar som används för redovisning av försäkringstekniska skulder skall finnas i Sverige, dock med undantag för utländska återförsäkringsgivares ansvarighet på grund av de försäkringar som övertagits i form av återförsäkring.

Vid redovisning enligt 9 § skall tillgångarna värderas enligt 11 kap. med de undantag som nämns i tredje och fjärde styckena.

Tillgångar som nämns i 9 § första stycket 10 får redovisas till högst den andel av uppskattat värde eller fastställt pantvärde som anges i 9 § första stycket 6 och endast i den utsträckning fastigheterna och tomträtterna inte utnyttjats för pantsättning. För tomträtter får försäkringsinspektionen bestämma ytterligare begränsningar enligt vad som sägs i 9 § första stycket 6.

Tillgångar som nämns i 9 § första stycket 10 får redovisas till högst den andel av uppskattat värde eller fastställt pantvärde som anges i 9 § första stycket 6 och endast i den utsträckning fastigheterna och tomträtterna inte utnyttjats för pantsättning. För tomträtter får försäkringsinspektionen bestämma ytterligare begränsningar enligt vad som sägs i 9 § första stycket 6. *För fastigheter och tomträtter som inte omfattas av 9 § första stycket 6 fastställer försäkringsinspektionen i varje särskilt fall det värde som får redovisas.*

Aktier enligt 9 § första stycket 11 skall redovisas till det lägsta av det uppskattade värdet av aktierna och det värde som skulle ha fastställts enligt tredje stycket om fastigheter och tomträtter ägts direkt av försäkringsbolaget. Om försäkringsbolaget inte äger samtliga aktier i fastighetsbolaget, beaktas endast så stor del av fastigheternas värde som svarar mot aktieinnehavet. Om fastighetsbolaget äger fastigheter och tomträtter såväl i Sverige som i utlandet, beaktas endast de som är belägna i Sverige.

Med det uppskattade värdet avses det värde som försäkringsbolaget bestämt på grundval av en särskild värdering.

Som villkor för att tillgångar enligt 9 § första stycket 10 och 11 skall få redovisas till täckande av försäkringstekniska skulder gäller att till fastigheter och tomträtter hörande byggnader är brandförsäkrade i

¹Senaste lydelse 1989:1081.

ett försäkringsbolag som avses i denna lag eller i ett utländskt försäkringsföretag med rätt att driva försäkringsrörelse i Sverige. Prop. 1990/91:7

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 23 augusti 1990

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Engström, Hjelm-Wallén, S. Andersson, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Löow, Persson, Molin, Sahlin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Åsbrink

Proposition om ändring i försäkringsrörelselagen

1 Inledning

Genom en lagändring, som trädde i kraft den 1 februari 1990, infördes en skyldighet för försäkringsbolagen att föra ett register över de tillgångar som avsatts till att täcka försäkringstekniska skulder för livförsäkringar. Bolagen gavs också möjlighet att redovisa sådana försäkringstekniska skulder i egna fastigheter och tomträtter, dock endast upp till en viss del av marknadsvärdet (7 kap. 9 a § försäkringsrörelselagen, 1982:713). Värderingsbestämmelsen utformades emellertid på ett sådant sätt att vissa fastigheter och tomträtter inte omfattas av regleringen. Jag föreslår därför en komplettering i detta hänseende.

Ett utkast till proposition i detta ärende har för yttrande överlämnats till försäkringsinspektionen, Svenska Försäkringsbolags Riksförbund, Folksam och Utländska Försäkringsbolags Förening. Inspektionen, riksförbundet och Folksam har tillstyrkt förslaget. Utländska Försäkringsbolags Förening har inte avgett något yttrande.

2 Överväganden

Enligt 7 kap. 1 § försäkringsrörelselagen skall i ett försäkringsbolags balansräkning som skulder tas upp värdet av bolagets åtaganden enligt ingångna försäkringsavtal. Dessa skulder benämns försäkringstekniska skulder. I 7 kap. 9 § försäkringsrörelselagen föreskrivs att ett belopp motsvarande försäkringstekniska skulder för livförsäkring alltid skall redovisas i vissa angivna slag av tillgångar. Tidigare skulle dessa tillgångar hållas avskilda från bolagets övriga tillgångar och försäkringstagarna hade panträtt som i handpant i de avskilda tillgångarna till säkerhet för att bolaget skulle fullgöra sina förpliktelser enligt för-

säkringsavtalen. Genom en lagändring (prop. 1989/90:34, NU14, rskr. 93, SFS 1989:1081), som trädde i kraft den 1 februari 1990, upphävdes reglerna om särskild förvaring och handpanträtten ersattes med en annan särskild förmånsrätt. Denna förmånsrätt gäller i de tillgångar som ett försäkringsbolag för in i ett för detta ändamål avsett register. Vidare fick försäkringsbolagen möjlighet att använda egna fastigheter och tomträtter till täckande av försäkringstekniska skulder för livförsäkring.

I 7 kap. 9 a § försäkringsrörelselagen föreskrivs att försäkringsbolagen får redovisa egna fastigheter och tomträtter i registret till högst den andel av uppskattat värde eller fastställt pantvärde som anges i 7 kap. 9 § första stycket 6 försäkringsrörelselagen. Enligt denna bestämmelse skall skuldförbindelser godtas till täckande av försäkringstekniska skulder för livförsäkring, om bolaget äger säkerhet för skuldförbindelsen genom panträtt i fast egendom och denna panträtt ligger inom viss del av egendomens uppskattade värde. I fråga om jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet skall panträtten ligga inom 70 procent av fastighetens uppskattade värde och i fråga om fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, inom 60 procent. Motsvarande regler gäller för tomträtter. Denna lydelse av reglerna infördes år 1979. Dessförinnan indelades fastigheterna i, å ena sidan, jordbruks-, bostads-, kontors- och affärsfastigheter och, å andra sidan, andra fastigheter. Ändringen innebär att vissa fastigheter inte omfattas av bestämmelsen. Om det skulle bli aktuellt för ett försäkringsbolag att bevilja lån mot inteckning i annat slags fastighet än som omfattas av punkt 6, skulle det vara möjligt att utnyttja denna skuldförbindelse med stöd av punkt 7 (se prop. 1978/79:165 s. 173). Vid tillämpningen av sistnämnda punkt gör försäkringsinspektionen i varje särskilt fall en bedömning av om och till vilket värde värdehandlingen kan godtas.

Indelningen i jordbruks-, bostads-, kontors- och affärsfastigheter samt andra fastigheter infördes år 1966 (prop. 1966:5, L¹U 6, rskr. 76, SFS 1966:55). I förarbetena utvecklades inte närmare hur de olika fastighetsbegreppen skulle förstås, mer än att till jordbruksfastighet borde kunna räknas även skogsfastighet.

Till de fastigheter som efter lagändringen år 1979 inte omfattas av 7 kap. 9 § första stycket 6 försäkringsrörelselagen har försäkringsinspektionen hänfört bl. a. hotell, idrottsanläggningar och bensinstationer. Detta innebär att dessa fastigheter inte heller omfattas av den värderingsregel i 7 kap. 9 a § som trädde i kraft den 1 februari i år.

Beträffande de fastigheter och tomträtter som sålunda inte omfattas av bestämmelserna i 7 kap. 9 a § tredje stycket försäkringsrörelselagen föreslår jag att försäkringsinspektionen i varje särskilt fall får bedöma till vilket värde dessa tillgångar högst får redovisas till täckande av försäkringstekniska skulder för livförsäkringar. Detta överensstämmer i sak med vad som hittills gällt beträffande dessa slag av fastigheter.

Försäkringsinspektionen har i sitt yttrande över det remitterade utkastet framhållit att det kan vara svårt att åsätta vissa fastigheter ett korrekt värde, nämligen om det inte finns någon alternativ användning för fastigheten eller det inte föreligger något marknadsvärde i egentlig

mening. I sådana fall kommer inspektionen att lägga stor vikt vid att det sker en noggrann och sakkunnig värdering. Av hänsyn till försäkringstagarnas säkerhet kommer i tveksamma fall det högsta redovisningsbara värdet för sådana fastigheter att fastställas med stor försiktighet. Prop. 1990/91:7

Jag delar inspektionens åsikt att värderingen av nämnda fastigheter med hänsyn till försäkringstagarnas säkerhet måste ske med stor försiktighet.

Jag föreslår att lagändringen skall träda i kraft den 1 januari 1991.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till

lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713).

4 Lagrådets hörande

Jag anser att förslaget är sådant att lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

5 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta det upprättade lagförslaget.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.